

Bodembeheer- maatregelen

- ✓ *Een gezonde bodem vergroot het waterbergend vermogen en de veerkracht van het bedrijf.*
- ✓ *Sturen via mest, organische stof en gewaskeuzes*
- ✓ *Kansrijk omdat het aansluit bij de huidige praktijk en relatief laagdrempelig is*

Korte samenvatting

Bodembeheermaatregelen gaan over het versterken van de bodem als fundament van het landbouwsysteem. In het Langbroekerweteringgebied betekent dit vooral werken aan een goede bodemstructuur, een actief bodemleven en een groter waterbergend vermogen. Door slim gebruik te maken van verschillende mestsoorten, zoals vaste mest, drijfmest, compost of bokashi, kan de aanvoer van organische stof worden vergroot en het bodemleven worden gestimuleerd. Het directe effect komt vooral door de hoeveelheid organische stof en organisch gebonden stikstof die met de mest wordt aangevoerd. Dit is vooral het geval bij dikke fractie en bokashi. De mest heeft ook een indirect effect op het bodemleven door het stimuleren van gewasgroei. Bij een hogere productie blijven er meer planten en wortel resten achter in de bodem, die als voedsel dienen voor het bodemleven. Dit effect hangt vooral samen met de hoeveelheid minerale stikstof, die relatief veel voorkomt in dunne fractie en drijfmest. In combinatie met de keuze van gewassen (bijv. diep wortelende kruiden) en het minder intensief bewerken van de bodem ontstaat zo een sterker en veerkrachtiger bodemsysteem. Zo'n bodem kan beter omgaan met zowel droogte als perioden met veel regen.

Meerwaarde voor de grondeigenaar

- ✓ *Betere bodemstructuur (meer draagkracht en poriestructuur)*
- ✓ *Verbeterde waterbuffering en waterinfiltratiesnelheid*
- ✓ *Efficiënter nutriëntgebruik*
- ✓ *Meer bodemleven door organische meststoffen en gewasresten.*
- ✓ *Flexibel toepasbaar binnen bestaande bedrijfsvoering*

Welke locaties zijn geschikt?

Locaties waar structuurverbetering nodig is en een groter waterbergend vermogen van waarde is. Dit kunnen zowel klei- als zandgronden zijn. Vaste mestsoorten kunnen worden toegepast op percelen met relatief lage gehalten aan organische stof en fosfaat, of op percelen waar het bodemleven zich moet herstellen, bijvoorbeeld na een periode met maïs of andere akkerbouwgewassen.

Wat vraagt het van de bedrijfsvoering?

Bodembeheer vraagt geen volledige systeemverandering, maar wel gerichte keuzes. Dit kan gaan om het variëren in mestsoorten (bijv. door scheiden van drijfmest in dikke en dunne fractie of het produceren van bokashi),

het aanpassen van bemestingsstrategie aan doelen (productie vs. structuur) en het benutten van combinaties van maatregelen. Ook kan samenwerking nodig zijn, bijvoorbeeld bij het gebruik van mestscheiders.

Wat willen we leren?

Voor een goede beoordeling van bodembeheermaatregelen denken wij aan metingen op:

- **Bodemkwaliteit** (organische stof, structuur, bodemleven)
- **Watersysteem** (infiltratie en waterbergend vermogen)
- **Opbrengst en voederwaarde**
- **Nutriëntenbalans**

Monitoring kan via combinatie van bedrijfsdata, veldmetingen en eventueel samenwerking met kennisinstellingen.

Quickscan

Past dit bij jou?

Ja, als ...

je wilt sturen op bodemkwaliteit en waterberging, je huidige bedrijfsvoering wilt versterken, je bereid bent om te meten en te leren.

Let op dat ...

effecten niet direct zichtbaar zijn, mestwetgeving beperkend kan zijn.

Minder geschikt als ...

je op korte termijn maximale opbrengst wilt zonder aanpassing, er geen ruimte is voor experiment of monitoring.

Meer informatie en contactgegevens kunt u vinden op
hdsr.nl/Langbroekerwetering

Verder lezen?

www.louisbolk.nl/publicaties/mestsoorten-testen-friese-veenweide

